Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003063

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-09-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 1747 від 21.11.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркєлова Вікторія Миколаївна
2. Victoriia Markielova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7927-0374

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 05-11-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Дарницький районний суд м. Києва

Код за ЄДРПОУ: 02896704

Місцезнаходження: вулиця Олександра Кошиця, 5-А, Київ, 02068, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6895

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79, 10.79.47

Тема дисертації:

1. Обмеження права власності під час кримінального провадження: теорія та сучасна практика

2. Restriction of property rights in criminal proceedings: theory and modern practice

Реферат/анотація:

1. У дисертації на основі аналізу кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування, наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених, узагальнення емпіричних даних комплексно досліджено сутність та правове підґрунтя щодо можливості та допустимості обмеження права власності в кримінальному провадженні, виокремлено критерії обмеження права власності, мету, підстави та умови такого обмеження. Акцентовано увагу на правовій визначеності права власності, нових підходах щодо структури права власності, прав власника, видів майна. Доведено, що право власності відображається та регулюється не лише в національному законодавстві, а й у міжнародних нормативно-правових актах, практиці Європейського суду з прав людини. Наголошено, що в кримінальному провадженні досліджуване право визначено як засада недоторканності права власності. Запропоновано комплексне визначення поняття недоторканності права власності в кримінальному провадженні. Акцентовано увагу на співвідношенні засад недоторканності права власності та недоторканності житла чи іншого володіння особи. Проаналізовано правове підґрунтя можливості та допустимості обмеження права власності. Запропоновано

авторське визначення поняття обмеження права власності під час кримінального провадження. Досліджено питання щодо впливу воєнного стану в державі на корегування питань щодо процесуального механізму обмеження права власності в кримінальному провадженні. Виокремлено та систематизовано коло суб'єктів, які відповідно до закону зобов'язані забезпечувати право власності й водночас мають право на його обмеження, а також суб'єктів, право власності яких може бути обмежено при застосуванні чи під час проведення процесуальних дій. Досліджено особливості позбавлення права власності в кримінальному провадженні. Наголошено, що позбавлення особи майна є найбільш суттєвим втручанням у право на мирне володіння своїм майном, передбачає таке правове положення, за якого власника примусово позбавляють у сукупності всіх правомочностей щодо володіння, користування та розпорядження майном. Проаналізовано практику Європейського суду з прав людини щодо можливості позбавлення особи майна в кримінальному провадженні. З урахуванням запровадженого в державі особливого правового режиму проаналізовано різноманітні спеціальні економічні заходи, пов'язані з примусовим відчуженням або вилученням майна, об'єктів права власності, правове підґрунтя такого вилучення чи примусового відчуження. Зроблено висновок, що саме в кримінальному провадженні визначено найбільш сталий, поширений та випробовуваний механізм позбавлення права власності, яким є конфіскація або спеціальна конфіскація всього або частини майна, яке є власністю засудженого або третіх осіб, на підставі вмотивованого судового рішення, ухваленого в порядку, передбаченому законом. Виокремлено етапи конфіскаційної процедури в кримінальному провадженні. Проаналізовано механізм застосування спеціальної конфіскації, який передбачає спеціальні методи й порядок правового регулювання, що зумовлені відповідними особливостями як кримінального, так й кримінального процесуального законодавства. Акцентовано увагу на кардинальних відмінностях конфіскації та спеціальної конфіскації щодо майна, яке може бути вилучено у власність держави; підстав та умов їх застосування; суб'єктів, до яких вони застосовуються; наслідків застосування цих заходів. Виокремлено слідчі (розшукові) дії, під час провадження чи застосування яких найбільше обмежується право власності. Визначено їх нормативні особливості, підстави, мету, умови обмеження права власності. Акцентовано увагу на конкретній моделі поведінки владних суб'єктів під час проведення відповідних процесуальних дій. Досліджено процесуальний механізм організації та проведення обшуку та огляду, виокремлено гарантії дотримання прав власника майна під час їх проведення. Здійснено систематизацію речей, які можуть бути вилучені під час обшуку. Проаналізовано їх статус у кримінальному провадженні. Доведено, що норми КПК України не мають чіткої правової регламентації статусу вилучених речей під час обшуку, що призводить до безпідставного обмеження права власності. Виокремлено алгоритм дій слідчого та прокурора щодо вилученого майна і подальшого визначення його правового статусу. Акцентовано увагу на випадках безпідставного порушення права власності, що досить часто відбувається на практиці під час проведення обшуку.

2. Based on the analysis of the criminal procedural legislation of Ukraine and the practice of its application, scientific works of domestic and foreign scholars, and the generalization of empirical data, the thesis comprehensively examines the essence and legal basis for the possibility and admissibility of restricting property rights in criminal proceedings and identifies the criteria for restricting property rights, the purpose, grounds, and conditions for such restriction. The author focuses on the legal certainty of property rights, new approaches to the structure of property rights, owner's rights, and types of property. It is proved that property rights are reflected and regulated not only in national legislation but also in international legal acts and case law of the European Court of Human Rights. It is noted that in criminal proceedings the right under study is defined as the principle of inviolability of property rights. The author offers a comprehensive definition of the concept of inviolability of property rights in criminal proceedings. The author focuses on the correlation between the principles of inviolability of property rights and inviolability of a person's home or other possessions. The author analyses the legal basis for the possibility and admissibility of restriction of property rights. The author offers her own definition of the concept of restriction of property rights in criminal proceedings. The article examines the impact of martial law in the State on the adjustment of issues related to the procedural mechanism of property rights restriction in criminal proceedings. The author distinguishes and systematizes the range of entities which, in

accordance with the law, are obliged to ensure the right to property and at the same time have the right to restrict it, as well as entities whose property rights may be restricted in the course of application or during procedural actions. The author examines the peculiarities of the deprivation of property rights in criminal proceedings. The author emphasizes that deprivation of property is the most significant interference with the right to peaceful enjoyment of one's property and implies a legal situation where the owner is forcibly deprived of all the powers of ownership, use, and disposal of property. The author analyses the case law of the European Court of Human Rights on the possibility of depriving a person of property in criminal proceedings. Given the special legal regime introduced in the State, the author analyses various special economic measures related to the forced expropriation or seizure of property and property rights and the legal basis for such expropriation or seizure. The author concludes that it is in criminal proceedings that the most stable, widespread, and tested mechanism of deprivation of property rights is defined, namely, confiscation or special confiscation of all or part of the property owned by the convicted person or third parties on the basis of a reasoned court decision made in accordance with the procedure provided for by law. The author identifies the stages of the confiscation procedure in criminal proceedings. The author analyses the mechanism of application of special confiscation, which provides for special methods and procedures of legal regulation, which are determined by the relevant features of both criminal and criminal procedural legislation. The author focuses on the fundamental differences between confiscation and special confiscation of property that may be seized into the ownership of the State; the grounds and conditions for their application; the subjects to whom they are applied; and the consequences of applying these measures. The author highlights the investigative (search) actions that are most likely to restrict property rights during their implementation or application. The author identifies their regulatory features, grounds, purpose, and conditions for restricting property rights. The author focuses on a specific model of the behavior of governmental entities during the relevant procedural actions. The author examines the procedural mechanism for organising and conducting a search and inspection and highlights the guarantees of observance of the property owner's rights during their conduct. The author systemises the items which may be seized during a search. The author analyses their status in criminal proceedings. It is proved that the provisions of the CPC of Ukraine do not have a clear legal regulation of the status of seized items during a search, which leads to an unjustified restriction of property rights. The author outlines the algorithm of actions of the investigator and the prosecutor in relation to the seized property and further determination of its legal status. The author focuses on the cases of unjustified violation of property rights, which often occurs in practice during a search.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Маркєлова В. М. Недоторканність права власності як концептуальна ідея кримінального провадження. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. № 4. С. 176□183. URL: http://apnl.dnu.in.ua/4_2022/27.pdf
- Маркєлова В. М. Позбавлення права власності під час кримінального провадження. Прикарпатський юридичний вісник. 2022. № 6. С. 184□190. URL: http://www.pjv.nuoua.od.ua/v6_2022/35.pdf
- Маркєлова В. М. Допустимість обмеження права власності під час кримінального провадження. Право і суспільство. 2023. № 1. С. 323□331. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/1_2023/47.pdf

- Маркєлова В. М. Обмеження права власності у результаті обшуку: теорія та практика. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 5. С. 348□352. URL: http://lsej.org.ua/5_2023/86.pdf
- Маркєлова В. М. Тимчасове обмеження права власності в разі застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Юридичний вісник. 2023. № 2. С. 120□128. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v2_2023/15.pdf
- Маркєлова В. М. Обмеження права власності в разі накладення арешту на майно в кримінальному провадженні. Південноукраїнський правничий часопис. 2023. № 2. С. 20□28. URL: http://sulj.oduvs.od.ua/archive/2023/2/4.pdf
- Маркєлова В. М. Співвідношення теоретичних та практичних аспектів захисту права власності в кримінальному провадженні. Право і суспільство. 2024. № 1. Т. 1. С. 218-228. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/1_2024/part_1/35.pdf
- Маркєлова В. М. Засада недоторканності права власності в кримінальному провадженні: її дотримання та реалізація. Кримінальний процесуальний кодекс України: десятиліття реалізації і проблеми сьогодення: збірник статей за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. з нагоди 10-річчя вступу в дію Кримінального процесуального кодексу України (м. Львів, 18 лист. 2022 р.). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. С. 74□85.
- Маркєлова В. М. Деякі особливості тимчасового вилучення майна у кримінальному провадженні. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу: Матеріали IV Всеукр. наук. конф. (м. Хмельницький, 17 квіт. 2023 р.). Хмельницький : ХНУ, 2023. С. 132□136.
- Маркєлова В. М. Обмеження права власності під час тимчасового доступу до речей і документів: теоретичні та практичні аспекти. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу: Матеріали V Всеукр. наук. конф. (м. Хмельницький, 17 квіт. 2024 р.). Хмельницький : ХНУ, 2024. С. 119-123.
- Маркєлова В. М. Обмеження права власності під час кримінального провадження в умовах воєнного стану. Закарпатські правові читання. Сталий розвиток та інституційна спроможність в умовах війни: національний та міжнародно-правовий аспекти: Матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 26–27 квіт. 2024 р.). С. 173-176.
- Маркєлова В. М. Специфіка обмеження та позбавлення права власності під час кримінального провадження. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2022. №. 8. С. 190□198.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Ігор Васильович

2. Ihor Hrytsiuk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2253-4057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучинська Оксана Петрівна
2. Oksana Kuchynska

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3464-4798

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федченко Володимир Михайлович
2. Volodymyr Fedchenko

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4006-3535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Любов Василівна

2. Lyubov Omelchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-4413-0272

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лугіна Наталія Анатоліївна

2. Natalia Luhina

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6005-2943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Топчій Василь Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Топчій Василь Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Грицюк Ігор Васильович
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна